

Dosarul nr. 1ra-1398/22
1-20083335-01-1ra-09092022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu și Mânăscurtă Igor

Judecând recursurile declarate de către procurorul – șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Cahul, *Tomîța Mihail* și de către avocatul *Cotea Svetlana* în numele succesorului părții vătămate *Xxxxxx Mariana*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Lebedenco Petru xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:
prima instanță: 20.07.2020 – 13.04.2021;
instanța de apel: 04.05.2021 – 07.07.2021;
instanța de recurs: 09.09.2021 – 13.12.2021;
instanța de apel: 18.02.2022 – 18.05.2022;
instanța de recurs: 09.09.2022 – 23.01.2024.

Asupra motivelor invocate în recursuri, în baza materialelor din dosar, completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 aprilie 2021, *Lebedenco Petru* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **6** ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de **3** ani.

A fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului, cheltuielile judiciare.

În rest, pretenția privind aplicarea măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului asupra mijlocului de transport de model „Xxxxxx”, cu numărul de înmatriculare XXXXXX, care se află la parcare SA „Aqua-Prut”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui *Lebedenco Petru* cheltuielile judiciare în cuantum de **6 778** lei, formate din costul expertizelor judiciare dispuse și efectuate în cadrul urmăririi penale și anume: raport de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2008 – 2 258 (două mii două sute cincizeci și opt) lei; raport de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17.06.2019 – 320 (trei sute douăzeci) lei; raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28.05.2020 – 4 200 (patru mii două sute) lei, în beneficiul *Statului*.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate *Xxxxxx Mariana* și s-a încasat din contul inculpatului *Lebedenco Petru* în beneficiul succesorul părții vătămate *Xxxxxx Mariana* suma de **100 000** lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de **20 000** lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Lebedenco Petru, la 07 august 2017, aproximativ la ora 22 și 00 minute, fiind posesor al permisului de conducere a mijlocului de transport nr. 11501653, eliberat la 16 decembrie 2011, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model „xxxxx”, cu număr de înmatriculare xxxxxx pe drumurile publice.

Deplasându-se pe traseul Cahul-Chișinău la ieșirea din Cahul spre satul Roșu, nu a respectat prevederile pct. 45, alin. (1), lit. a), b), d), alin. (2), a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 care obligă conducătorul de vehicul, să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Acționând contrar acestor prevederi, *Lebedenco Petru* din imprudență a tamponat pe pietonul *Xxxxxx Dumitru*, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția satul Roșu, raionul Cahul, provocându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat în incinta Spitalului Raional Cahul.

Astfel, acțiunile inculpatului *Lebedenco Petru* au fost încadrate juridic în baza în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*”

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul *Dumitran Ignat* în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Lebedenco Petru* să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului declarat, partea apărării a invocat că, prima instanță în motivarea sentinței, depășind limitele învinuirii imputate inculpatului *Lebedenco Petru* a indicat că, inculpatul nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră, în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, contrar prevederilor pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede că, participanții la trafic, care circulă pe drumurile publice, sunt obligați să se conforme Regulamentului Circulației Rutiere, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației, care ar depăși pe acele, care sânt provocate de circumstanțe întemeiate.

Totodată, prima instanța a reținut și prevederile art. 32 alin. (4) din Legea nr. 131 din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, care stipulează că, participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament, care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic, precum și prevederile art. 33, alin. (3), lit. a) din aceeași Lege, care indică că conducătorul de autovehicul este obligat să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere.

Drept urmare, prima instanța a constatat că Lebedenco Petru observând pietonul și dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, nu a redus viteza și nu s-a oprit, iar actele cauzei confirmă cu certitudine că, la data de 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art. 45, alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxxx Dumitru, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția satului Roșu, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat.

Instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului Lebedenco Petru, potrivit cărora la un moment dat, Xxxxxx Dumitru a ieșit în fața automobilului cu care el se deplasa, iar el nu a reușit să frâneze și îl observase la o distanță de 4-5 metri, menționând că, declarațiile inculpatului nu coroborează cu declarațiile succesorului părții vătămate și schema accidentului rutier, probe care redau situația diferită de cea invocată de inculpat. Or, la caz s-a demonstrat faptul că, inculpatul a observat pe Xxxxxx Dumitru la o distanță de 4-5 metri, însă nu a avut cum să evite impactul deoarece se deplasa cu viteza de 60 km pe oră.

Avocatul consideră că, din învinuirea adusă inculpatului Lebedenco Petru, nu este clar dacă ultimul a încălcat regulile de securitate a circulației sau regulile de exploatare a mijlocului de transport. Or, procurorul a formulat o învinuire abstractă și imprecisă, și anume, nu a specificat în ordonanță de punere sub învinuire care reguli au fost încălcate de învinuit, nu a indicat limita de viteză cu care urma să se deplaseze automobilul pe acea porțiune de drum și care viteză de fapt a fost stabilită. Consideră că, o astfel de învinuire nu poate fi pusă în baza unei sentințe de condamnare.

Potrivit art. 251 Cod de procedură penală, una din nulitățile care atrag nulitatea actelor procedurale, este încălcarea prevederilor legale referitor la sesizarea instanței. Astfel, neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la forma și conținutul rechizitoriului, echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, atrage nulitatea absolută a actului procedural, adică nu se înlătură în nici un mod.

Astfel, reținând în acțiunile inculpatului Lebedenco Petru încălcările pct. 3) din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului 357 din 13 mai 2009, și art. 32 alin. (4) și art. 33 alin. (3), lit. a) din Legea nr. 131 din 07 iunie 2007, privind siguranța traficului rutier, care nu au fost invocate în învinuirea formulată, prima instanță contrar prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, a preluat rolul activ al procurorului, depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Totodată, la rezolvarea problemei privind existența sau lipsa legăturii de cauzalitate, urmează să se țină cont de perioada dintre apariția pericolului și momentul survenirii consecințelor.

În acest sens, apărătorul a evidențiat că, în cazul în care conducătorul mijlocului de transport, în timpul deplasării, observând pericolul a încercat să-l evite, însă nu a avut posibilitatea tehnică să reacționeze, provocând urmarea prejudiciabilă, răspunderea penală a acestuia se exclude, dacă starea de pericol a fost cauzată de alt participant la trafic. Posibilitatea sau imposibilitatea acestuia de a reacționa, se stabilește în urma unei expertize complexe tehnice și psihologice.

La acest capitol prima instanță a preluat atribuțiile unor experți, indicând că, Lebedenco Petru observând pietonul și dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, nu a redus viteza sau nu s-a oprit.

Totodată, prima instanța a indicat că, actele cauzei confirmă cu certitudine că la 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art. 45, alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxxx Dumitru, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția satului Roșu, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat. Astfel, nu este clar din care considerente prima instanță a constatat că, inculpatul a avut posibilitate să evite accidentul rutier.

Mai mult ca atât, conducătorului mijlocului de transport care nu a încălcat nici o regulă de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a mijloacelor de transport, nu i se poate imputa ne preîntâmpinarea consecințelor situației de accident, care a fost provocat de fapta victimei sau a altor participanți la trafic. Dacă calculul persoanei este întemeiat, însă circumstanțele neprevăzute sau neexecutarea obligațiilor de către alte persoane au condiționat aceste consecințe, atunci nici ele, nici faptele care le-au provocat, nu-i pot fi imputate.

Totodată, la materialele dosarului penal, sunt indicațiile procurorului care conducea urmărirea penală la acel moment, că urmărirea penală nu a fost efectuată sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind necesară efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume efectuarea experimentului, deoarece reieșind din declarațiile lui Lebedenco Petru, la întâmpinare venea un automobil de tip jeep, pentru stabilirea vizibilității.

În ședința de judecată în prima instanță, procurorul a declarat instanței de judecată că, după ce a primit dosarul penal în gestiune, a considerat inutil de a mai petrece experimentul și efectuarea expertizei, deoarece probele acumulate sunt suficiente pentru a trimite cauza penală în instanța de judecată.

Concomitent partea apărării a invocat că, prima instanța incorect a apreciat schema accidentului rutier, indicând că tamponarea a avut loc la o distanță de 0,5 m de la acostament. Or, din analiza mai amănunțită se atestă că, tamponarea a avut loc la o distanță de 1,70 m de la acostament, ce se confirmă prin deteriorările capotei automobilului. Tot din conținutul schemei se constată că, conducătorul auto la momentul impactului nu a reacționat în nici un mod, fapt ce denotă că, versiunea inculpatului este corectă, și pietonul brusc a schimbat direcția spre mijlocul drumului. Apariția pietonului pe neașteptate în fața automobilului, a făcut imposibil evitarea impactului.

În acest sens, versiunea inculpatului Lebedenco Petru nu a fost combătută prin probe pertinente, concludente și util administrate.

La fel, nici organul de urmărire penală, nici prima instanță nu au analizat detaliat circumstanțele indicate în Raportul de expertiză judiciară nr. xxxxx din 17 iunie 2019, potrivit căruia, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreapta a corpului. Această concluzie expertului încă odată confirmă versiunea inculpatului, că pietonul brusc a schimbat direcția de mers, deoarece dacă pietonul nu schimba direcția, ciocnirea ar fi avut loc cu spatele.

Prima instanța nu a combătut declarațiile inculpatului, precum că pietonul aflându-se pe traseu și fiind participant la trafic, avea căști la urechi unite la telefon, fapt ce esențial a micșorat atenția și reacția pietonului la ce se petrece din jur. Or, afirmațiile instanței de fond precum că această versiune a inculpatului nu este corectă, deoarece după impact nu se auzea muzica din căști este una greșită, deoarece conform procesului verbal de cercetare

la fața locului, căștile și telefonul mobil se aflau în locuri diferite, și este evident că muzica din căști nu avea de unde să se audă.

Astfel apelantul a invocat că, organul de urmărire penală având date suficiente de a petrece un experiment referitor la vizibilitate și posibilitatea reală de a numi o expertiză tehnică complexă și psihologică pentru a combate versiunea inculpatului nu a petrecut-o, considerând că sunt probe suficiente pentru trimiterea cauzei penale în instanța de judecată. Iar instanța de fond, preluând atribuțiile experților a constatat că, conducătorul automobilului a avut posibilitatea de a evita impactul.

3.2. Avocatul *Burlacu Silviu* în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Lebedenco Petru să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului a invocat, că prima instanță denaturat a interpretat probele și nici măcar nu a examinat în careva mod argumentele înaintate de partea apărării, admițând apriori argumentele părții acuzării.

Prima instanță nu a apreciat just și nici nu a evoluat în nici un fel declarațiile inculpatului, însă doar a afirmat în textul sentinței contestate precum că le apreciază critic, fără a se expune care anume situații/circumstanțe sunt apreciate de instanță ca fiind critice și de ce.

Partea apărării a invocat că, potrivit materialelor urmăririi penale se indică că impactul a avut loc pe direcția de deplasare dinspre orașul Cahul spre Chișinău, totodată victima se deplasa spre școală, adică pe aceeași direcție de deplasare. Astfel, automobilul pe carosabil se deplasa pe partea dreaptă, pietonul se pretinde că de asemenea se deplasa pe partea dreaptă, iar impactul a avut în partea dreaptă a corpului victimei. Însă în cazul în care impactul ar fi avut loc în circumstanțele pretins constatate de instanță, pe victimă primele răni/leziuni urmau să fie amplasate fie din spate, fie din partea stângă și nici într-un caz pe partea dreaptă, cum reiese în materialele urmăririi penale.

În opinia apărării unica explicație logică al leziunilor corporale la Xxxxxx Dumitru pe partea dreaptă a corpului, se explică prin faptul că ultimul în momentul impactului cu automobilul condus de inculpatul Lebedenco Petru, se poziționa în raport cu automobil cu partea dreaptă, ceea ce confirmă versiunea înaintată de inculpat, precum că Xxxxxx Dumitru traversa neregulamentar drumul. Însă, această versiune nu a fost examinată de prima instanță la adoptarea sentinței.

Partea apărării nu neagă producerea impactului dintre automobilul condus de inculpatul Lebedenco Petru și pietonul Xxxxxx Dumitru, dar invocă lipsa laturii obiective și subiective a infracțiunii imputate inculpatului, reieșind din circumstanțele constatate în cadrul judecării cauzei.

De asemenea, apelantul a invocat că sunt neîntemeiate aprecierile instanței aferent faptului că, inculpatul ar fi încălcat prevederile art.45 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, adică fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxxx Dumitru care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția satului Roșu, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat, or, vătămările urmau a fi amplasate fie din spate, fie din stânga și nici cum din dreapta.

Conform schemei accidentului rutier, locul tamponării pietonului a avut loc pe banda de deplasare din municipiul Cahul, spre satul Roșu, pe traseul R-34, la intersecția cu R-34.1, în imediată apropiere cu acostamentul la o distanță de numai 0,5 metri. Pe suprafața carosabilului, nu au fost identificate careva urme de anvelope, doar o singură urmă de frânare din partea dreaptă a automobilului cu o lungime de 25,10 metri. Automobilul

implicat în accidentul rutier de model xxxxxx, cu număr de înmatriculare xxxxx, se afla cu spatele spre locul ciocnirii la o distanță de 73.10 metri, iar față de traseul R-34.1 se afla perpendicular.

Astfel, automobilul inculpatului se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului, tot acolo, la o distanță de doar 0,5 m de acostament se afla victima întoarsă cu partea dreaptă a sa față de automobil.

Partea apărării presupune că la caz victima a încercat să traverseze neregulamentar strada de pe partea stângă a drumului spre dreapta drumului, văzând automobilul inculpatului, a grăbit pasul și aproape fiind de acostament, a fost tamponat. Prin urmare versiunea inculpatului despre evoluția evenimentelor cel puțin urma a fi examinată.

De asemenea, partea apărării a invocat că, raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, probează de fapt nevinovăția inculpatului și cauza decesului lui Xxxxxx Dumitru, situație pe care apărarea nu o neagă sau contestă.

La fel, a menționat că aprecierea instanței de fond a declarațiilor succesorului părții vătămate sunt arbitrare, or aceasta nu a comunicat careva circumstanțe pertinente cauzei, cele relatate de ea aferent timpului producerii accidentului în coraport cu un oarecare sunet la telefonul victimei, la care ar fi răspuns un polițist nu conțin careva substrat probatoriu.

Apărarea a invocat că, sunt neclare și bizare concluziile instanței potrivit cărora *„după ciocnirea pietonului, automobilul implicat în ciocnire a stopat la o distanță de 73,10 metri, or această distanță demonstrează faptul că inculpatul Lebedenco Petru nu se deplasa cu o viteză regulamentară pe porțiunea de drum indicată, ceea ce constituie din nou o abatere de la Regulamentul circulației rutiere”*. Or distanța între locul impactului și locul de staționare a automobilului nu probează viteza, nefiind stabilite urme de frânare caracteristice. Respectiv apărarea insistă că automobilul se afla la o distanță de 73 de metri, deoarece după impact inculpatul conștientizând producerea impactului aflându-se sub stres emoțional putea pur și simplu să nu ar fi apăsat pe frână, automobilul oprindu-se singur.

La fel, apelantul a considerat că sunt neîntemeiate alegațiile instanței de judecată în contextul stabilirii cuantumului prejudiciului moral, referitor la aceea că *„inculpatul nu s-a apropiat nici măcar să-și ceară scuze și indiferența membrilor familiei inculpatului”*, or inculpatul putea să simtă regret pentru situația creată și nici de cum să se simtă vinovat pentru fapta care i se incriminează. Mai mult, însăși condamnarea lui Lebedenco Petru ar trebui să fie deja o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată.

Totodată, apelantul a invocat dezacordul cu modalitatea aprecierii instanței a cheltuielilor suportate de succesorul părții vătămate, menționând că nu are substrat legal, succesorul părții vătămate nu a prezentat careva probe privind cheltuielile suportate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 iulie 2021, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința în latura civilă privind încasarea prejudiciului material, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Xxxxxx Mariana, privind încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespund probelor din dosar, încadrând just acțiunile inculpatului Lebedenco Petru în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – *„încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”*.

Instanța de apel a conchis că, probele cercetate în cadrul ședinței de judecată confirmă faptul că anume inculpatul a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere prin faptul că nu a manifestat dexteritatea în conducere și nu a redus viteza sau chiar nu a oprit în momentul când a observat-o pe partea vătămată, iar accidentul rutier este consecința inacțiunilor inculpatului și doar încălcările admise de inculpat sunt în legătură cauzală cu accidentul rutier și cu decesul lui Xxxxxx Dumitru.

Totodată, instanța de apel a considerat oportun de a admite acțiunea civilă în principiu iar asupra cuantumului prejudiciul material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

La fel a notat că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația, trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acestea să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesiv de mari pentru autorul daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor. Incontestabil este stabilit că inculpatul prin acțiunile ilegale în urma căruia a survenit decesul lui Xxxxxx Dumitru, fiul succesorului părții vătămate, i-a cauzat succesorului părții vătămate Xxxxxx Mariana suferințe fizice și psihice.

În consecință, instanța de apel a reținut ca fiind justă poziția instanței de fond privind stabilirea cuantumului și încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în beneficiul succesorului părții vătămate Xxxxxx Mariana suma de 100 000 lei, mărimea căruia este corespunzătoare și echitabilă, nefiind cazul reducerii acestui cuantum. Pe cale de consecință au fost respinse și afirmațiile expuse în cererea de apel precum că, prejudiciul moral stabilit de instanța de fond este exagerat. Totodată, instanța de apel a considerat oportun a admite acțiunea civilă în principiu iar asupra cuantumului prejudiciul material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

5. Legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de apel a fost contestată cu recursuri de către:

5.1. Avocatul *Dumitran Ignat* în numele inculpatului prin care a solicitat casarea hotărârilor instanțelor de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Lebedenco Petru, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5.2. Avocatul *Burlacu Silviu* în numele inculpatului a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2021, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat că, deși apărarea în cererile de apel a evidențiat anumite aspecte referitor la faptul că, învinuirea adusă inculpatului Lebedenco Petru este neclară, și anume că din învinuirea adusă cât și din sentința de condamnare a lui Lebedenco Petru nu este clar, ce a încălcat ultimul - *Regulile de securitate sau Regulile de exploatare a mijlocului de transport*, că prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate prin rechizitoriu, totuși instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate, preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate și respingând în mod steril argumentele apărării.

Astfel, instanța de apel urma să țină cont de faptul că în procesul calificării, urmează să se stabilească întâi de toate, care anume reguli de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate de către făptuitor.

Regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport sunt stabilite în mod obligatoriu în cadrul unor acte normative. În primul rând ele sunt stabilite în Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 357 din 13 mai 2009.

Totodată, instanța de recurs a menționat că în dispoziția de la alin. (1) art. 264 Cod penal, regulile de securitate a circulației sunt delimitate de regulile de exploatare a mijloacelor de transport prin conjuncția „sau”.

La fel, instanța de recurs a reținut că, în speță atât partea acuzării cât și instanțele de judecată nu au delimitat care reguli au fost încălcate de către făptuitor, lăsând fără argumentare juridică poziția apărării cu referire la faptul că învinuirea înaintată lui Lebedenco Petru nu corespunde exigențelor prevăzute de art. 6 alin. (3), lit. a) CEDO, art. 23, 26 Constituția RM, art. art. 7, 17, 24, 66, 281 Cod de procedură penală, nefiind specificate prevederile legale care au fost încălcate de către inculpat, nefiind specificată viteza cu care se deplasa inculpatul pe porțiunea de drum indicată, în contextul în care i-a fost imputată depășirea limitei de viteză, totodată nu a fost concretizată nici forma imprudenței, or, prima instanță constată în fapta dovedită că inculpatul a manifestat încredere exagerată în sine, iar ulterior în textul sentinței că a manifestat neglijență și încredere exagerată, iar instanța de apel a trecut cu vederea erorile admise de prima instanță.

Concomitent, nu este clar în baza căror probe prima instanță a ajuns la concluzia că, „...*Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitate tehnică de evitare a accidentului de circulație, nu a redus viteza sau nu s-a oprit...*”

De asemenea, instanța de recurs a constatat, că deși apărarea în cererea de apel a evidențiat anumite aspecte care nu au fost pe deplin elucidate de către prima instanță, și anume că: „*automobilul pe carosabil se deplasează pe partea dreaptă, pietonul se pretinde că de asemenea se deplasa pe partea dreaptă, respectiv vătămrile urmau a fi amplasate fie din spate fie din stânga și nici cum din dreapta, ... din raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, rezultă că victima Xxxxxx Dumitru, a avut mai multe traume din partea dreaptă, fapt ce dovedește nevinovăția inculpatului și cauza decesului...*”, totuși instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate, lăsându-le fără soluționare, totodată preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, expunând în acest sens niște concluzii contradictorii și chiar alogice.

În acest sens, instanța de recurs a conchis că instanța de apel nici nu a analizat versiunea apărării, nu a dat apreciere probelor sub aspectul acestei versiuni, respingând-o fără o întemeiere juridică clară.

Ținând cont de motivele expuse în apelurile apărării, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a apreciat selectiv probele, fapt ce contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs a conchis, că motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, coroborându-le cu întreg materialul probator al cauzei, însă temeiurile expuse în apeluri, care de fapt, constituie fondul apelului, n-au fost examinate în modul prevăzut de lege, iar neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

7. Împotriva sentinței au depus apeluri suplimentare:

7.1. La 11 aprilie 2022, avocatul *Buliga Dumitru* în numele inculpatului Lebedenco Petru, a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în baza art. 264 alin. (3), lit. b)

Cod penal, în privința lui Lebedenco Petru, sau după caz achitarea acestuia, din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal.

În argumentarea apelului declarat avocatul a invocat că, *termenul procesului penal a expirat și nu a fost prelungit în condițiile legii, iar punerea lui Lebedenco Petru sub învinuire a avut loc în afara procesului penal*, fiind astfel o învinuire nulă. Or, în lipsa ordonanței de prelungire a termenului urmăririi penale, care a fost prelungit de către procurorul în Procuratura raionului Cahul Botnari Elena până la data de 08 septembrie 2017, se consideră că la această dată procesul penal a încetat.

În lipsa ordonanței motivate a procurorului ierarhic superior, emise conform condițiilor art. 287 Cod de procedură penală, în mod ilegal, la data de 27 octombrie 2017 a fost emisă ordonanță de punere sub învinuire lui Lebedenco Petru, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal.

Totodată, toate actele procesuale întocmite după încetarea urmăririi penale, se consideră a fi efectuate ilegal în afara unui proces penal, fiind nule, deoarece a fost încălcat principiul legalității.

Din această perspectivă, în lipsa unei învinuirii legale sentința primei instanțe este afectată integral, și urmează să fie casată total, iar procesul penal în privința inculpatului Lebedenco Petru urmează să fie încetat, deoarece există o hotărâre neanulată de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

Cu referire la fondul acuzației aduse, avocatul a invocat că această nu și-a găsit confirmare, din următoarele considerente.

Sub aspectul laturii obiective al infracțiunii incriminate inculpatului, procurorul nu a demonstrat pretinsă fapta prejudiciabilă. Din probele prezentate de acuzarea, nu este stabilit clar modul de derulare al evenimentelor în timpul pretinsului accident rutier.

Nu a fost stabilit cum a fost posibilă deplasarea victimei Xxxxxx Dumitru în același sens de deplasare a mijlocului de transport, în timp ce prin raportul de expertiză medico-legală s-a constatat că, acțiunea traumatică a victimei a avut loc din partea dreaptă al acestuia.

De asemenea, procurorul nu a dovedit faptul depășirii limitelor de viteză, pentru ca prin trimiterea la Regulamentul Circulației Rutiere să fie determinată concret norma materială pretins a fi încălcată din Regulamentul Circulației Rutiere.

Procurorul nu a demonstrat nici faptul că, victima în timp ce se deplasa pe marginea carosabilului ar fi putut considerată ca fiind un obstacol pentru conducător, iar totodată că din împrejurările cauzei, acesta ar fi putut observat din timp de către conducător reieșind din limita vizibilității pe timp de noapte, în timp ce victima nu era îmbrăcat în haine cu elemente reflectorizante.

La fel, procurorul nu a explicat din ce motive consideră că, traversarea neregulamentară de către pieton a străzii în loc nedirijat și interzis, este imputabilă conducătorului auto, din moment ce orice participant la trafic respectând regulile de circulație rutieră poate conta pe faptul că toți ceilalți participanți la trafic, vor respecta asemenea reguli de circulație.

Totodată, procurorul nu a stabilit limita de viteză cu care se deplasa mijlocul de transport, și dacă reieșind din circumstanțele cauzei, observând pietonul, ar fi putut sau nu reacționa pentru reducerea vitezei sau chiar să oprească, în timp ce din declarațiile lui Lebedenco Petru se reține că, pietonul pe timp de noapte, neavând asupra sa haine reflectorizante, a fost posibil de observat doar la distanța de 3-4 metri, care brusc a sărit în fața mijlocului de transport, nereușind nici să frâneze, deși mijlocul de transport condus de

Lebedenco Petru se deplasa cu viteza regulamentară, or, nu a fost dovedită limita vizibilității în împrejurările concrete ale cauzei.

La fel, nu este clar de ce acuzația a considerat, că inculpatul Lebedenco Petru ar fi pus în pericol siguranța traficului rutier, în timpul când de către procuror nu a fost răsturnată versiunea inculpatului Lebedenco Petru, confirmată prin probele cauzei, că victima a traversat brusc și în locul interzis strada, fără a avea asupra sa haine reflectorizante pe timp de noapte în afara localității.

Astfel, în cazul din speță nu a fost dovedită realizarea laturii obiective al infracțiunii de către inculpatul Lebedenco Petru.

Mai mult ca atât, acuzația adusă inculpatului Lebedenco Petru este una neclară, or în rechizitoriul procurorului a indicat ca formă a vinovăției de imprudență atât încrederea exagerată în sine, cât și neglijența penală.

În acest context, în speță nu se întrevide nici încrederea exagerată în sine a inculpatului Lebedenco Petru, și nici nu este demonstrată neglijența penală în acțiunile acestuia. Or, potrivit circumstanțelor cauzei penale inculpatul Lebedenco Petru s-a deplasat regulamentar pe traseu, și conta pe faptul că ceilalți participanți la trafic tot vor respecta Regulamentul circulației rutiere.

Inculpatul nu a prevăzut că în deplasării sale regulamentare pe timp de noapte în afara localității, în fața mijlocului de transport brusc poate să sară o persoană, și potrivit circumstanțelor cauzei nici nu putea, și nici nu trebuia să le prevadă. Or, potrivit Regulamentului circulației rutiere, orice participant la trafic este obligat să respecte regulile de circulație rutieră.

Astfel, se constată că, fapta incriminată inculpatului este fără vinovăție, iar o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere penală și nici pedepsită, motivul din care și elementul subiectiv al infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a fost întrunit în acțiunile inculpatului Lebedenco Petru.

Consideră că, prima instanță nu și-a motivat sentința, limitându-se doar la reproducerea probelor învinuirii, care nu au fost cercetate nemijlocit în ședință de judecată, fără a efectua o analiză obiectivă a fiecărei probe din dosar din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar tuturor probelor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Or, într-o hotărâre judecătorească este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe, care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La fel, reieșind din conținutul sentinței nu este clar dacă prima instanță în general a examinat argumente invocate de apărare. Mai mult ca atât, reieșind din conținutul sentinței argumentele apărării nici nu au fost enumerate în cuprinsul acesteia, circumstanță care permite casarea în totalitate a sentinței primei instanțe.

7.2. Concomitent avocatul *Buliga Dumitru* în numele inculpatului Lebedenco Petru, a depus cerere privind încetarea procesului penal, invocând motivele similare cu cele invocate în apelul suplimentar.

7.3. La 18 aprilie 2022, avocatul *Mișcoi Mihail* în numele inculpatului Lebedenco Petru, prin apelul suplimentar declarat a solicitat casarea integrală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Lebedenco Petru, în baza art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, iar după caz, în subsidiar, să fie dispusă achitarea lui Lebedenco Petru, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal.

În motivarea apelului suplimentar, au fost invocate motivele similare din apelul suplimentar, depus de avocatul Buliga Dumitru în interesele inculpatului Lebedenco Petru.

7.4. La 11 mai 2022, avocatul *Buliga Dumitru* în numele inculpatului Lebedenco Petru, a depus cerere privind emiterea unei încheierii interlocutorii prin care faptele ilegale constatate în procesul de judecată presupus a fi comise de către procurorii din cadrul Procuraturii raionului Cahul și procurorii din cadrul Procuraturii de Circumscripție Cahul, să fie aduse la cunoștință Procuraturii Generale și Procuraturii Anticorupție.

Constatarea infracțiunilor de audiență, prevăzute de art. 310 alin. (2), art. 327 alin. (2) lit. b), art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 332 alin. (2), lit. b) Cod penal și sesizarea în ordinea prevăzută de art. 274 Cod de procedură penală, a Procuraturii Generale și a Procuraturii Anticorupție, privind infracțiunile presupus a fi săvârșite de către procurorii din cadrul Procuraturii raionului Cahul și procurorii din cadrul Procuraturii de Circumscripție Cahul.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 mai 2022, au fost admise apelurile declarate de avocații Dumitran Ignat și Burlacu Silviu și cererile de apel suplimentare declarate de către avocații Buliga Dumitru și Mișcoi Mihail în numele inculpatului Lebedenco Petru, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lebedenco Petru, a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a respins, cerința procurorului privind încasarea de la *Lebedenco Petru* a cheltuielilor de judecată.

S-a respins, acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate *Xxxxxx Mariana*.

S-a respins cererea avocatului *Buliga Dumitru* cu privire la constatarea infracțiunii de audiență, cu remiterea respectivei cereri către Procurorul General al Republicii Moldova, spre soluționare.

S-a emis încheierea interlocutorie în cadrul judecării cauzei la învinuirea lui Lebedenco Petru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, care s-a trimis în adresa Procuraturii Generale al Republicii Moldova și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

8.1. *Argumentele apărării privind încetarea procesului penal invocate în apelurile declarate, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, din următoarele considerente.*

Instanța de apel din materialele cauzei a reținut că, la 08 august 2017, organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Cahul, în persoana ofițerului de urmărire penală Dîru Eugeniu, s-a autosesizat pe faptul înștiințării telefonice de la Lebedenco Petru, precum că la data de 07 august 2017, ora 22 și 00 minute, dânsul conducând automobil de model „Xxxxxx” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, pe traseul Cahul-Cantemir, a tamponat un pieton. În urma ieșirii la fața locului, s-a stabilit că pietonul ar fi Xxxxxx Dumitru, care în urma traumelor primite a decedat la Spitalul Raional Cahul. (f. d. 3 vol. I).

Totodată, prin *ordonanța din 08 august 2017*, ofițerului de urmărire penală din cadrul Inspectoratului Cahul, Dîru Eugeniu, a fost începută urmărirea penală pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal (f.d.1, vol. I) și nu concret în privința inculpatului. Prin urmare invocarea încălcării termenului de aflare a inculpatului în calitate de bănuț, prevăzută de art. 63 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare în cadrul judecării cauzei.

Instanța de apel a reținut că, imediat după emiterea ordonanței de începere a urmăririi penale din 08 august 2017, aceasta a fost prezentată procurorului care a fixat termenul urmăririi penale până la data de 08 septembrie 2017. (f. d. 2 vol. I).

Prin urmare, dispozițiile referitor la sesizarea organului de urmărire penală în prezenta cauza penală, au fost pe deplin respectate.

În susținerea poziției de încetare a procesului penal, apărarea a invocat faptul că, la materialele dosarului, după expirarea termenului de 09 septembrie 2017, nu se regăsește ordonanța de prelungire a termenului urmăririi penale, respectiv toate acțiunile procesuale efectuate după această dată, inclusiv punerea sub învinuire, sunt lovite de nulitate.

Însă, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată această versiune a apărării, reiterând că fixarea termenului urmăririi penale de către procuror, nu urmează să fie interpretată ca fixarea termenului procesului penal. Prin fixarea termenului urmăririi penale, procurorul doar stabilește termenul în care urmează să fie efectuate acțiuni de urmărire penală, în scopul respectării termenului rezonabil a urmăririi penale, și expirarea acestui termen, nicidecum nu înseamnă încetarea procesului penal.

8.2 Referitor la fondul cauzei penale, instanța de apel a considerat că, inculpatul Lebedenco Petru, urmează să fie achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din următoarele considerente.

Sub aspectul întrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii instanța de apel a specificat că, *obiectul juridic* special al infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, iar *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea și viața persoanei.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, îl constituie corpul persoanei

Latura obiectivă al infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal are următoare structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport; 2) urmările prejudiciabile, care se exprimă în cazul dat prin decesul unei persoane, legătură causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile și mijlocul de săvârșire a infracțiunii, și anume mijlocul de transport.

Latura subiectivă al infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, se caracterizează prin imprudență, adică persoana care a săvârșit infracțiunea își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate – încredere exagerată de sine.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel, nu s-a demonstrat că inculpatul Lebedenco Petru ar fi încălcat prevederile pct. 45 alin.(1) lit. a), b), d) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează că, „*conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră.*”

Invocând că, inculpatul Lebedenco Petru nu a respectat dispozițiile sus menționate, prima instanță nu a luat în considerație că în cadrul procesului penal nici nu a fost stabilită viteza cu care se deplasa inculpatul până la momentul tamponării.

Din declarațiile inculpatului Lebedenco Petru depuse în ședința de judecată în prima instanță, dânsul se deplasa cu viteza de 60 km pe oră, deplasându-se în afara localității. În cadrul urmăririi penale și în cadrul judecării cauzei în prima instanță nu a fost stabilit dacă pe porțiunea de drum unde s-a produs accidentul rutier sunt stabilite restricții la viteza de deplasare. Astfel, în lipsa datelor respective și cel mai important datelor cu privire la viteză

cu care se deplasa inculpatul Lebedenco Petru conducând automobil, poziția instanței de fond privind încălcarea prevederilor Regulamentului circulației rutiere de către inculpat, urmează să fie apreciată critic

În ceea ce privește încălcarea prevederilor pct. 45 din Regulamentul circulației rutiere sub aspectul că, inculpatul Lebedenco Petru nu a manifestat atenție sporită la circulație și nu a ținut cont de totalitatea factorilor, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, acest fapt la fel nu a fost demonstrat în cadrul judecării cauzei. Or, reieșind din declarațiile inculpatului Lebedenco Petru, condițiile rutiere erau bune, traseul era uscat și vizibilitatea era bună. Totodată, potrivit declarațiilor inculpatului victima Xxxxxx Dumitru se deplasa pe acostament și nu prezenta nici un obstacol pentru el.

Astfel, reieșind din declarațiile inculpatului la momentul situației rutiere până la producerea accidentului rutier, victima Xxxxxx Dumitru nu prezenta obstacol pentru el, și el la fel nu prezenta nici un pericol pentru victima. Iar când între el și victima a rămas distanța de 4-5 metri, victima brusc a ieșit în fața automobilului și dânsul l-a tamponat.

La fel, potrivit rezultatului testării alcoolscopice al inculpatului Lebedenco Petru cu aparatul Drager, s-a constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de acesta constituie 0,00 mg/l, iar potrivit declarațiilor sale în acea zi el se simțea bine.

Probele respective nu au fost combătute de acuzare, însă prima instanță eronat le-a apreciat în sensul confirmării vinovăției inculpatului.

Totodată, prima instanță inexplicabil și neîntemeiat a constatat că, inculpatul Lebedenco Petru observând pietonul și dispunând de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea, nu a redus viteza și nu s-a oprit. *Or, la materialele cauzei penale nu se regăsește nici o concluzie a expertului, care să confirme sau să infirme posibilitatea tehnică a inculpatului de a evita producerea accidentului rutier.* O asemenea expertiză nu a fost efectuată în cadrul procesului penal și nu este clar în urma căror probe prima instanță s-a expus afirmativ, precum că inculpatul avea posibilitate tehnică să evite tamponarea cu pietonul Xxxxxx Dumitru.

Mai mult ca atât, conform art. 142, alin. (1) Cod de procedură penală *„expertiza judiciară se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror.”*

Astfel, confirmarea sau infirmarea posibilității tehnice de către inculpat să evite tamponarea cu pietonul Xxxxxx Dumitru, urma să fie constatată de către expert prin raportul de expertiză judiciară, ceea ce la caz nu se atestă.

Prima instanță preluând atribuțiile expertului, din oficiu a constatat că inculpatul Lebedenco Petru a avut posibilitatea tehnică să evite tamponarea cu victima, însă nu a motivat în baza căror probe a ajuns la această concluzie.

Totodată, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 07 august 2017, la fel s-a stabilit că, carosabilul era acoperit cu asfalt și era uscat, ceea ce confirmă declarațiile inculpatului Lebedenco Petru, referitor la condiții adecvate al traficului rutier.

La fel, acuzarea nu a demonstrat iar prima instanță a preluat eronat constatările neprobate a acuzării, precum că victima Xxxxxx Dumitru se deplasa pe acostament în aceeași direcție cu automobilul inculpatului, or probele examinate combat faptul respectiv. Or, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17 iunie 2019, s-a

constatat că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreapta a corpului. În prezența acestor constatări nu este clar cum în cazul în care victima se deplasa pe acostament într-o direcție cu automobil, în rezultatul tamponării leziunile corporale s-au produs pe partea dreapta a corpului. Astfel, leziunile primite de victima Xxxxxx Dumitru nu sunt compatibile cu versiunea acuzării și instanței de fond.

La fel, instanța de apel a considerat că, prima instanță neîntemeiat a pus la baza concluziei de condamnare a inculpatului, declarațiile succesoriului părții vătămate Xxxxxx Mariana, care de fapt nu a fost prezentă la fața locului în momentul producerii accidentului rutier și doar de la alte persoane a aflat despre producerea acestuia și că feciorul ei a decedat.

De asemenea, prima instanță neîntemeiat a indicat că, schema accidentului rutier redă situația că, inculpatul Lebedenco Petru a avut posibilitate tehnică să evite producerea accidentului rutier. Or, la această întrebare putea să răspundă doar expertul în cadrul efectuării unei expertize, ceea ce în prezenta cauza penală nu a fost efectuat.

Argumentul instanței de fond precum că, inculpatul Lebedenco Petru observând victima Xxxxxx Dumitru nu a redus viteza, se explică prin declarațiile inculpatului precum că, victima nu prezenta nici un obstacol pentru el și în acel moment nu era nici un pericol de producere a accidentului rutier. Însă, prima instanță nici nu a combătut această versiune a inculpatului, preluând poziția acuzării formulate în învinuirea formulată în rechizitoriu, constatând că probele examinate demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului.

Totodată, prima instanță neîntemeiat a apreciat Raportul de expertiză auto-tehnică nr. 778, 779 din 28 mai 2020, în sensul probării vinovăției inculpatului Lebedenco Petru, indicând că potrivit concluziilor prezentului raport, automobilul implicat în accidentul rutier nu avea careva deteriorări a sistemului de frânare, ce a permis inculpatului să evite tamponarea cu victima Xxxxxx Dumitru. Or, potrivit concluziilor Raportului de expertiză autotehnică nr. 778, 779 din 28 mai 2020, expertul s-a expus doar în privința stării tehnice a automobilului, și nici nu a soluționat întrebarea referitor la posibilitatea tehnică evitării tamponării automobilului condus de inculpatul Lebedenco Petru cu pietonul Xxxxxx Dumitru.

În contextul respectiv, prima instanță din nou inexplicabil a constatat, că inculpatul a avut posibilitate să evite tamponarea cu victima, or careva probe confirmative în acest sens nu au fost administrate.

La fel, prima instanță eronat a apreciat în sensul vinovăției inculpatului Lebedenco Petru și faptul că, după tamponarea pietonului, automobilul implicat în accidentul rutier s-a stopat la distanța de 73,10 metri, și această distanță demonstrează faptul că inculpatul nu se deplasa cu viteza regulamentară pe porțiunea de drum indicată.

În primul rând, instanța de apel a menționat că nici nu a fost stabilit limita de viteză admisibilă pe porțiunea de drum unde s-a produs accidentul rutier, iar în al doilea rând, în declarațiile sale inculpatul Lebedenco Petru a explicat că, după tamponarea nici nu a frânat, deoarece i-a fost deteriorat parbrizul și în fața i-au sărit cioburi de sticlă și el nu vedea nimic și nu a frânat, iar automobilul s-a oprit de sine stătător. Astfel, faptul opririi automobilului la distanța de 73,10 metri de la tamponarea pietonului, nu demonstrează încălcarea limitelor de viteză de către inculpat, cum a constatat instanța de fond.

Instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a constatat că, inculpatul Lebedenco Petru nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul

rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului. Or, în cadrul procesului penal, de către acuzarea nu au fost prezentate probe, precum că în momentul producerii accidentului rutier, situație de trafic a fost una periculoasă, ci din contra potrivit declarațiilor inculpatului, până la producerea accidentului rutier, situația de trafic era una nepericuloasă și nu erau careva circumstanțe, care erau în stare să provoace un accident rutier.

Prima instanță a apreciat eronat în sensul vinovăției declarațiile acestuia, precum că victima Xxxxxx Dumitru era cu căști în urechi și posibil nu a auzit mijlocul de transport, invocând declarațiile inculpatului în care a declarat că după impact muzica la telefon sau în căști nu a auzit.

În acest sens, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele avocatului Dumitran Ignat, precum că potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului, căștile și telefonul mobil deteriorat au fost depistate în locuri diferite și este logic că nu se auzea că cântă muzica.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a combătut versiunea inculpatului Lebedenco Petru, precum că se deplasa regulamentar, cu respectarea tuturor regulilor circulației rutiere și victima Xxxxxx Dumitru se deplasa pe acostament și la un moment brusc a sărit în fața automobilului său, în rezultatul cărui fapt a fost tamponat. La acest capitol, prima instanță doar a preluat poziția acuzării formulată în rechizitoriu în privința aprecierii probelor administrate, constatând că ansamblu de probe administrate, demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului.

În conținutul sentinței atacate, prima instanță nici nu a încercat să motiveze respingerea versiunii inculpatului și probele invocate în susținerea acesteia, contrar prevederilor art. 101, alin. (4) Cod de procedură penală, care obligă instanța de judecată să motiveze admisibilitatea și inadmisibilitatea probelor administrate.

Sub aspectul celor invocate supra, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele apărătorului inculpatului Lebedenco Petru, avocatul Mișcoi Mihail, precum că acuzarea nici nu a demonstrat consecutivitatea faptelor produse și nu a demonstrat care latura legală a fost încălcată de inculpat.

Respectiv, în cazul din speță există o mulțime de dubii și incertitudini, care nu au fost înlăturate în condițiile legii procesual-penale, care combat versiunea fermă a acuzării și a instanței de fond referitoare la vinovăția inculpatului Lebedenco Petru.

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele apărării indicate în apelurile declarate, precum că prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În conformitate cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a imputat inculpatului Lebedenco Petru încălcarea pct. 3) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit căruia „participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”, precum și nerespectarea art. 32, alin. (4), lit. b) din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131 din 17 iunie 2007, potrivit căruia „participanții la traficul rutier sânt obligați: b) să manifeste un comportament care să

asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitaze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private;” și art. 33, alin. (3), lit. a) din aceeași Lege, potrivit cu care „conducătorul de vehicul este obligat: a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere” , dispoziții legale care nu au fost indicate de procuror ca semne calificative în învinuirea formulată, iar la materialele dosarului lipsește ordonanța de modificare a învinuirii în sensul agravării în instanța de judecată, conform art. 326 Cod de procedură penală.

Prin urmare, prima instanță a incriminat inculpatului încălcarea unor dispoziții legale, care nu au fost indicate în învinuirea formulată de procuror, ieșind în afara limitelor învinuirii formulate în rechizitoriu.

La fel, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele apărării invocate în apelurile declarate, precum că învinuirea adusă inculpatului Lebedenco Petru este una incertă. Instanța a reținut că, acuzarea în rechizitoriu și prima instanță în sentința au încadrat acțiunile inculpatului Lebedenco Petru, conform indicilor – încălcarea regulilor de circulație sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudența decesul unei persoane. Însă nici de către acuzarea și nici de către instanța de fond nu a fost specificate care reguli de circulație și care reguli de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate de inculpat, nefiind clar ce a încălcat inculpatul, fie reguli de circulație sau de exploatare a mijloacelor de transport.

În actul învinuirii sunt indicate prevederile pct. 45, alin. (1), lit. a), b), d) a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care după părerea procurorului au fost încălcate de către Lebedenco Petru, însă aceste prevederi nu au fost descrise.

La fel în circumstanțele de fapt nu au fost descrise leziunile corporale cauzate părții vătămate conform Raportului de expertiză judiciară nr. 205 din 02 februarie 2018, fiind indicat doar gravitatea lor.

Prin urmare instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a elucidat pe deplin toate circumstanțe de fapt ale cauzei referitoare la vinovăția inculpatului, și în cadrul judecării cauzei penale în instanța de apel au fost constatate dubii privind vinovăția inculpatului, care nu au fost înlăturate conform legii procesual-penale.

În asemenea condiții, instanța de apel a constatat că, în urma verificării probelor examinate de instanța de fond, fapta inculpatului Lebedenco Petru nu întrunește elementele infracțiunii și ultimul urmează să fie achitat de săvârșirea infracțiunii incriminate.

8.3. Totodată, instanța de apel a constatat că, derularea urmăririi penale în prezenta cauza penală, a avut loc cu încălcările procesuale din partea acuzării, și în acest sens, a admis cererea apărătorului inculpatului Lebedenco Petru, avocatul Buliga Dumitru, privind emiterea unei încheierii interlocutorii în contextul respectiv, cu expedierea acesteia organelor competente pentru soluționare.

Instanța de apel a constată că, în susținerea cererii privind constatarea infracțiunii de audiență, avocatul Buliga Dumitru, a invocat faptul falsificării de către procurorii din cadrul Procuraturii raionului Cahul și Procuraturii de Circumscripție Cahul, a demersurilor de prelungire termenului urmăririi penale din 28.08.2017, 05.10.2017, 07.11.2017, 06.12.2017, 05.01.2018, 23.02.2018, 25.05.2018, 24.08.2018, 08.05.2019 și ordonanțelor de prelungire termenului urmăririi penale din 28.08.2017, 05.10.2017, 07.11.2017, 06.12.2017, 05.01.2018, 28.12.2018, 10.05.2019, 28.02.2018, 25.05.2018, 24.08.2018, care nu se regăsesc la materialele dosarului penal. Însă, instanța de apel a considerat că nu există temei de constatarea infracțiunii de audiență, deoarece procurorul a prezentat copiile actelor procesuale sus menționate, însă fără a prezenta originalele acestora.

Totodată, la moment nu există nici o concluzie a expertului referitor la falsificarea actelor procesuale menționate mai sus, iar constatarea falsificării sau lipsei acesteia ține de competența expertului și nu a instanței de judecată.

În împrejurările constatate instanța de apel a constatat lipsa temeiurilor de constatare a infracțiunii de audiență, însă consideră necesar de a expedia respectiva cerere Procurorului General, pentru soluționarea acesteia.

8.4. În ceea ce privește cererea depusă de avocatul Mișcoi Mihail cu privire la constatarea drepturilor și libertăților a inculpatului Lebedenco Petru sub aspectul aflării acestuia în detenție în condiții inumane și degradante pe parcursul examinării cauzei penale în ordine de apel, instanța a menționat că, legislația procesual-penală internă prevede posibilitatea reducerii din pedeapsă și acordării despăgubirilor în cazul deținerii în condiții de detenție inumane și degradante, conform prevederile art. 473² – 473⁴ Cod de procedură penală.

La caz, inculpatul Lebedenco Petru este în drept să se adreseze conform procedurii stabilite de prevederile legislației în vigoare, cu plângerea împotriva deținerii în condiții de detenție inumane și degradante, invocând toate pretențiile descrise în cererea apărătorului.

8.5 În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate *Xxxxxx Mariana*, instanța de apel a considerat că urmează a fi respinsă, întrucât inculpatul Lebedenco Petru urmează să fie achitat de săvârșirea infracțiunii imputate.

8.6. La fel, instanța a statuat ca solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Lebedenco Petru, urmează a fi respinsă, deoarece legislația procesual penală nu stipulează încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat în cazurile achitării acestuia de săvârșirea infracțiunii imputate.

9. Legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate este atacată cu recursuri de către procurorul – șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Cahul, *Tomîța Mihail* și de către avocatul *Cotea Svetlana* în numele succesorului părții vătămate *Xxxxxx Mariana*

9.1. Procurorul – șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Cahul, *Tomîța Mihail* în recursul declarat, invocând prevederile art. 427 alin. (2), pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea recursului declarat, procurorul a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a ținut cont de normele legale și practica judiciară la caz, nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, în special:

- procesului -verbal de cercetare la fața locului din 07 august 2017, potrivit căruia a fost cercetat locul accidentului rutier și s-a stabilit că automobilul de model „Xxxxxx” cu numărul de înmatriculare BP 9056BT se afla la distanța de 73,10 metri de la locul impactului, iar fața de traseu se afla perpendicular. Totodată, careva urme de anvelope nu au fost depistate, fiind depistată doar o singură urmă de frânare din partea dreaptă a automobilului, care are o lungime de 25.70 metri. Totodată, au fost depistate în partea stângă de la automobil la distanța de 3,20 cm de la roată un telefon mobil de model „Samsung” și o pereche de căști, care au fost ridicate. După momentul tamponării persoana era în viață și a fost transportată la Spitalul Raional Cahul. (f.d. 6-7 vol. I);

-raportului de expertiză judiciară nr.201911D0121 din 17 iunie 2019 (f.d.106-109.vol.I), în concluzia căruia se atestă că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului;

- raportului de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020 (f.d. 117- 120,vol.I), cu planșă fotografică potrivit căruia înainte de accidentul rutier dat sistemul de frânare și

sistemul de direcție ale automobilului de model „XXXXXX” cu numerele de înmatriculare XXXXXX, s-au aflat în stare funcțională și nu au avut defecte tehnice care ar fi putut influența la conducerea automobilului; Raport de expertiză judiciară nr. 205 din 02 februarie 2018, potrivit căreia s-a constatat că, decesul lui XXXXXX Dumitru, anul nașterii 2000, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului și toracelui, soldate cu șoc traumatic, manifestat prin hemoperitoneu (2,5 litri de sânge în cavitatea abdominală), ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: traumă cranio-cerebrală închisă. Excoriația masivă și plagă contuză pe nas. Plagă contuză pe cap din dreapta. Hemoragii în țesuturile moi bilateral. Hemoragii subarahnoidiene difuze bilaterale. Traumă toracică închisă. Fracturi costale directe a coastelor 210 din dreapta, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Hemotorace pe dreapta. Rupturi și focare de contuzii pulmonului drept. Fractura sternului. Fracturi indirecte a coastelor 2-8 din stânga, fractură cominutivă a coastei I din stânga, fractură directă a coastei 12 din stânga, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Excoriație pe torace. Excoriații pe ambele coapse. Ruptura aortei abdominale. Hemiperitoneu (2.5 litri). Toate leziunile menționate în subpunctele 2.1-2.3 au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Conform cercetării toxicologice, în sângele cadavrului alcool etilic nu sa depistat, (f. d. 69-71 vol. I);

- este neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că „*prima instanță inexplicabil și neîntemeiat a constatat că, inculpatul Lebedenco Petru observând pietonul și dispunând de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea, nu a redus viteza și nu s-a oprit. Or, la materialele cauzei penale nu se regăsește nici o concluzie a expertului, care să confirme sau să infirme posibilitatea tehnică a inculpatului de a evita producerea accidentului rutier. O asemenea expertiză nu a fost efectuată în cadrul procesului penal, și nu este clar în urma căror probe prima instanță s-a expus afirmativ, precum că inculpatul avea posibilitate tehnică să evite tamponarea cu pietonul XXXXXX Dumitru*” or, conform schemei accidentului rutier (f. d. 8 vol. I), locul tamponării pietonului a avut loc pe banda de deplasare din mun. Cahul spre satul Roșu pe traseul R-34, la intersecția cu R-34.1 în imediată apropiere cu acostamentul la o distanță de numai 0,5 metri. Pe suprafața carosabilului, nu au fost identificate careva urme de anvelope, dar o singură urmă de- frânare din partea dreaptă a automobilului cu o lungime de 25,10 metri. Automobilul implicat în accidentul rutier, de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX se afla cu spatele spre locul ciocnirii la o distanță de 73.10 metri, iar fața de traseul R-34.1 se afla perpendicular. Cunoștințele expertului în asemenea circumstanțe nu sunt necesare pentru a constata că, observând pietonul dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, nu a redus viteza sau nu s-a oprit sunt în concordanță cu actele cauzei penale ce confirmă cu certitudine că la data de 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru contrar prevederilor art.45 din Regulamentul Circulației Rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul.

- este întemeiată concluzia instanței de fond precum că, inculpatul a avut posibilitatea de a evita accidentul, or, ieșind din localitatea Cahul, la 29 metri de când inculpatul a mărit viteza automobilului, sistemul de frânare și ghidare erau în funcție (f. d. 1 17, vol. I), urme de frânare pe această porțiune nu sunt (f.d.6 verso, vol. I), doar peste 48 metri s-a depistat unele urme pe care organul de urmărire penală le-a considerat ca urme de frânare;

- probele cercetate în cadrul ședinței de judecată confirmă faptul că anume inculpatul a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere prin faptul că, nu a manifestat dexteritatea în conducere și nu a redus viteza sau chiar nu a oprit în momentul când a observat-o pe partea vătămată, iar accidentul rutier este consecința inacțiunilor inculpatului

și doar încălcările admise de inculpat sunt în legătură cauzală cu accidentul rutier și cu decesul lui XXXXXX Dumitru. Mai mult ca atât, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de factorul situația rutieră, ceea ce inculpatul Lebedenco Petru, nu a efectuat, astfel că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuia să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului;

- sunt neîntemeiate argumentele instanței de apel precum că, „*acuzarea nu a demonstrat, iar prima instanță a preluat eronat constatările neprobate a acușării, precum că, victima XXXXXX Dumitru se deplasa pe acostament în aceeași direcție cu automobilul inculpatului, or, probele examinate combat faptul respectiv. Or, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201911 DOI 21 din 17 iunie 2019, s-a constatat că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreapta a corpului. În prezența acestor constatări nu este clar cum în cazul în care victima se deplasa pe acostament într-o direcție cu automobil, în rezultatul tamponării leziunile corporale s-au produs pe partea dreapta a corpului. Astfel, leziunile primite de victima XXXXXX Dumitru nu sunt compatibile cu versiunea acușării și instanței de fond*”, reieșind din faptul că, până la tamponarea pietonul XXXXXX Dumitru deplasându-se pe acostament într-o direcție cu automobilul inculpatului Lebedenco Petru de model „XXXXXX”, cu număr de înmatriculare xxxxxx, văzând razele de lumină din spatele, brusc a început să întoarcă în direcția automobilului și în acel moment a fost tamponat de automobilul inculpatului, din cauza asta potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201911 DOI21 din 17 iunie 2019, s-a constatat că, în rezultatul tamponării leziunile corporale s-au produs pe partea dreapta a corpului;

- argumentele instanței de apel la pct.pct.5.62, 5.63, 5.64 din decizie sunt neîntemeiate, or, prima instanță nici nu a reținut în acțiunile inculpatului Lebedenco Petru aceste fapte, faptul argumentării poziției adoptate de către prima instanță prin prisma pct.3 din Regulamentul Circulației Rutiere și art.32 din Legea nr,131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, nu constituie depășirea limitelor învinuirii.

9.2. Avocatul *Cotea Svetlana* în numele succesorului părții vătămate XXXXXX Mariana, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței fără modificări.

În argumentarea recursului declarat, avocatul a invocat că:

- atât la urmărirea penală, cât și în cadrul examinării cauzei penale, în prima instanță, acușarea n-a întreprins măsuri de stabilirea limitei de viteză permise pe porțiunea de drum unde s-a produs accidentul rutier și cu ce viteză se deplasa inculpatul la momentul tamponării victimei, din actele cauzei rezultă totuși că inculpatul nu a respectat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, în special nu a adaptat viteza, ținând cont de faptul că se deplasa pe timp de noapte, în perimetrul localității și urma să țină cont de aceste circumstanțe;

- la caz nu a fost efectuată o expertiză de stabilirea posibilității evitării de către inculpat a tamponării victimei, însă legea procesual penală nici nu prevede în mod necesar efectuarea unei asemenea expertize. Din procesul-verbal de cercetare la fața locului potrivit căruia a fost cercetat locul accidentului rutier s-a stabilit că, automobilul de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, condus de inculpat, se afla la distanța de 73,10 metri de la locul impactului, iar față de traseul se afla perpendicular. Careva urme de anvelope nu au fost depistate, fiind depistată doar o singură urmă de frânare din partea dreaptă a automobilului, care are o lungime de 25,70 metri. Au fost depistate în partea stângă de la automobil la distanța de 3,20 cm de la roată un telefon mobil de model „Samsung” și o pereche de căști, care au fost ridicate. Schema accidentului rutier și declarațiile

inculpatului care a menționat că l-a observat pe pieton doar la o distanță de 4-5 m. Circumstanțele stabilite denotă faptul că, nu existau careva obstacole și impedimente care l-ar fi privat pe inculpat de a observa deplasarea victimei pe marginea drumului. Prin urmare se atestă cert faptul că, inculpatul la momentul conducerii mijlocului de transport și tamponarea pietonului n-a dat dovadă de dexteritatea în conducere care i-ar fi permis să prevadă situația periculoasă în care s-a pomenit, descrisă mai sus;

- datele de fapt cert stabilite în urma cercetării la fața locului, și anume, că automobilul inculpatului a fost stopat abia după 73,10 metri de la locul impactului, denotă faptul că, inculpatul minte că l-ar fi observat pe pieton doar la distanța de 4-5 metri, în caz contrar, având o viteză admisibilă conform Regulamentului Circulației Rutiere și manifestând dexteritatea necesară, el ar fi reușit să stopeze automobilul la o distanță de maximum 3-4 metri, astfel ar fi reușit să evite tamponarea victimei;

- însăși faptul invocat de inculpat că l-a observat pe pieton la distanța de 4-5 metri și că nu a frânat imediat, denotă același fapt că inculpatul a dat dovadă de ignoranță și neglijență la momentul conducerii, atitudine ce contravine obligației regulamentare a conducătorului auto prevăzute în pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) di Regulamentul Circulației Rutiere, imputate inculpatului și reținute în acțiunile lui de către instanța de fond;

- instanța de apel a acceptat doar versiunea inculpatului și nu a dat apreciere obiectivă procesului verbal de cercetare la fața locului, schemei accidentului rutier și principiului oficialității procesului penal, potrivit căruia instanța de judecată poate efectua și alte acțiuni procesuale din oficiu, în afară de cazul când prin lege se dispune efectuarea acestora la cererea părților, la caz antrenarea unui specialist în domeniul tehnicii securității circulației auto ar fi fost necesară și utilă în scopul aflării adevărului, cauzei ce a dus la tamponarea mortală a lui XXXXXX Dumitru.

10. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul *Mișcoi Mihail* în numele inculpatului a depus referință asupra recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora ca vădit neîntemeiat.

Concomitent, avocatul *Cotea Svetlana* în numele succesoriului părții vătămate XXXXXX Mariana a depus referința asupra recursului procurorului, pledând pentru admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței fără modificări.

11. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, completul de judecată consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (*în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursurilor declarate, se constată că, recurenții formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prescrise la pct. 6), din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, invocând dezacordul cu soluția de achitare pronunțată de către instanța de apel în privința inculpatului Lebedenco Petru și pledând pentru menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

În speță, se reține că potrivit rechizitoriului, Lebedenco Petru a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – *„încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.”*

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță, analizând cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, care au fost examinate în ședința de judecată, a conchis ca Lebedenco Petru să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **6** ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de **3** ani.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către partea apărării, instanța de apel a casat total sentința și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Lebedenco Petru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând lucrul judecat de către instanțele ierarhic inferioare, completul de judecată constată că, atât sentința cât și decizia instanței de apel sunt afectate de erori procesuale, care nu pot fi remediate în prezenta procedură, din atare considerente cele avansate de recurenți urmează a fi admise, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În acest context instanța de recurs menționează, că potrivit art.325 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanță de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.*

Conform art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.394 alin.(1) pct.1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și

veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descripțivului sentinței contestate, instanța de fond nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu. Or, deși a stabilit vinovăția și a constatat ca fiind comisă fapta așa cum a fost încriminată inculpatului în rechizitoriu, a reținut în acțiunile inculpatului Lebedenco Petru încălcări ale prevederilor pct. 3) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului 357 din 13 mai 2009, art. 32 alin. (4) și art. 33 alin. (3), lit. a) din Legea nr. 131 din 07 iunie 2007, privind siguranța traficului rutier, care nu au fost invocate în învinuirea formulată, depășind astfel limitele învinuirii și cerințele impuse de legiuitor la art. 325 Cod de procedură penală.

De asemenea, prima instanța nu a analizat amănunțit aspectele învinuirii înaintate și nu s-a clarificat care anume reguli au fost încălcate de către inculpat, reguli de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport.

Mai mult ca atât, a lăsat fără argumentare juridică poziția apărării cu referire la faptul că învinuirea înaintată lui Lebedenco Petru nu corespunde exigențelor prevăzute de art. 6 alin. (3), lit. a) CEDO, art. 23, 26 Constituția RM, art. art. 7, 17, 24, 66, 281 Cod de procedură penală, nefiind specificate prevederile legale care au fost încălcate de către inculpat, nefiind specificată viteza cu care se deplasa inculpatul pe porțiunea de drum indicată, în contextul în care i-a fost imputată depășirea limitei de viteză, totodată nu a fost concretizată nici forma imprudenței, or, prima instanță constată în fapta dovedită că inculpatul a manifestat încredere exagerată în sine, iar ulterior în textul sentinței că a manifestat neglijență și încredere exagerată.

Totodată, a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse și versiunile apărării.

În consecință, având în vedere circumstanțele descrise, completul de judecată conchide asupra imposibilității menținerii unei asemenea sentințe, întrucât abordarea instanței de fond sub acest aspect este una contrară prevederilor art.325 Cod de procedură penală, cât și prevederilor art.394 alin.(1), pct.1), 2), 5) Cod de procedură penală, fapt ce denotă că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Pe de altă parte, verificând decizia instanței de apel în raport cu argumentele recursului ordinar, completul de judecată conchide că nici această hotărâre nu corespunde

întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată

După cum rezultă din dosar, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către partea apărării, instanța de apel le-a considerat întemeiate și dispunând admiterea acestora, a casat total sentința, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a dispus achitarea lui Lebedenco Petru de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În acest context instanța de recurs menționează, că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Completul de judecată notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În conformitate cu art. 394 alin. (3), pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) *indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată*; 2) *descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Contrar prevederilor legale citate, completul de judecată constată că, instanța de apel casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, or ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului Lebedenco Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.

(3) lit. b) Cod penal, în partea descriptivă a deciziei a omis a indica fapta incriminată prin rechizitoriu, nefiind clar de sub învinuirea căror fapte este achitat inculpatul.

Astfel, instanța de apel în descriptivul deciziei a indicat doar că „(...) în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel a fost stabilit cu certitudine că, la data 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru, conducând automobilul de model „Xxxxxx” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, a tamponat pietonul Xxxxxx Dumitru, și în urma leziunilor corporale primite, ultimul a decedat în incinta Spitalului Raional Cahul”, fără a indica fapta incriminată inculpatului prin actul de învinuire.

În asemenea împrejurări se atestă că instanța de apel nici nu a analizat și apreciat toate circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, în raport cu toate elementele infracțiunii formulate în învinuire inculpatului, prevăzută de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, adică, încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Pe lângă faptul că, instanța de apel a admis erori în privința constatării faptei inculpatului, completul de judecată a ajuns la concluzia că și motivarea soluției cu privire la achitarea inculpatului este una contradictorie, iar sub acest aspect se reține prezența temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs menționează că deși instanța de apel a conchis că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate, instanța de apel s-a limitat doar la critica soluției primei instanțe, concluzionând într-o manieră superficială și neclară precum că, „(...) acuzarea nici nu a demonstrat consecutivitatea faptelor produse și nu a demonstrat care latură legală a fost încălcată de inculpat”.

Completul de judecată constată de fapt o expunere teoretică, inclusiv descrierea elementelor infracțiunilor prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca într-un final instanța de apel să concluzioneze despre lipsa acestora în acțiunile inculpatului, fără a-și motiva poziția și fără a indica concret care anume din cele patru elemente lipsesc.

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat neclar și divergent în descriptivul deciziei adoptate, diverse motive de achitare a inculpatului de sub învinuirea înaintată, care se exclud reciproc și generează diferite consecințe juridice. Respectiv, instanța de recurs apreciază incertă poziția instanței de apel, în situația în care aceasta constată că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe alocuri în conținutul deciziei pronunțate, invocă că învinuirea este incertă, vagă, neclară, abstractă sau neconcretizată, iar într-un alt context susține că pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția lui Lebedenco Petru în comiterea infracțiunii imputate.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

În acest sens, se are în vedere faptul că, instanța de apel la judecarea cauzei urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

În speța dedusă judecății, instanța de recurs remarcă că, în motivarea soluției de achitare a inculpatului, instanța de apel doar a criticat soluția primei instanțe, considerând că aceasta a preluat în totalitate probele acumulate de către organul de urmărire penală în susținerea învinuirii, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării.

Astfel, în decizia contestată instanța de apel a indicat că,, (...) *la solicitarea procurorului și al avocatului în ședința de judecată în instanța de apel, au fost verificate probele examinate la judecarea cauzei în prima instanță, inclusiv declarațiile necontestate a succesorului părții vătămate Xxxxxx Mariana și a inculpatului Lebedenco Petru depuse în ședința de judecată în prima instanță*, trecând în revistă la pct. 5.5,5.6, 5.7, probele administrate pe caz, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală, concluzionând prin deducție lipsită de o amplă analiză că, acțiunile inculpatului Lebedenco Petru nu întrunesc elementele infracțiunii.

Completul de judecată consideră că, statuările instanței de apel precum că, „(...) *prima instanță nu a combătut versiunea inculpatului Lebedenco Petru, că se deplasa regulamentar, cu respectarea tuturor regulilor circulației rutiere și victima Xxxxxx Dumitru se deplasa pe acostament și la un moment brusc a sărit în fața automobilului său, în rezultatul cărui fapt a fost tamponat*”, nu pot fi preluate de instanța de recurs, întrucât ele se bazează pe fapte ce nu se reliefează din materialul probator, apreciindu-se că instanța de apel a acceptat doar versiunea inculpatului și al apărării și a selectat doar o parte din conținutul probelor, fără a le aprecia în întreg, în ansamblu și prin coroborare.

În special, instanța de apel a omis cu desăvârșire să aprecieze separat și în coroborare cu celelalte probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07 august 2017, (f. d.6 - 7 vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.201911D0121 din 17 iunie 2019 (f. d. 106-109.vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020 (f. d.117-120,vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02 februarie 2018 (f. d.69-71 vol. I); schema accidentului rutier (f.d.8 vol. I).

Omisiunea instanței de apel de a face propria analiză a probatoriului administrat în speță și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

În acest context, completul de judecată ține să menționeze că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2021, a fost casată total decizia instanței de apel din 07 iulie 2021 și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, pe motiv că instanța nu a îndeplinit cerințele statuate în art.art.101, 414, 417, 419 Cod de procedură penală, indicând că, la rejudecare, instanța urmează să țină cont de prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, completul de judecată constată faptul ignorării prevederilor art.436 alin.(2) Cod de procedură penală de către instanța de apel, care stipulează, că „*pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului*”. Or din conținutul părții descriptive a deciziei atacate, rezultă că instanța de apel, rejudecând cauza în al doilea set de proceduri, deși a casat sentința total și a pronunțat o noua hotărâre, nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță și nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 414 și 417 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată.

Având la baza cele constatate se consideră că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a judeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, prin audierea succesorului părții vătămate, a inculpatului în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, nu numai prin darea citirii declarațiilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

Astfel, reieșind din cele constatate supra, completul de judecată menționează că, în virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 Cod de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art. 417 alin.(1) pct.8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța urmează cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și că recursurile declarate sunt întemeiate.

Prin urmare, dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală ce reglementează procedura de rejudecare, să țină cont de indicațiile expuse în deciziile instanței de recurs din 13 decembrie 2021, 23 ianuarie 2024, și în strictă conformitate cu prevederile Legii penale și procesual penale să înlăture erorile ce au servit temei de casare a deciziilor instanței de apel. În conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să examineze pe deplin și să efectueze o apreciere și analiză completă în fapt și în drept a tuturor probelor administrate în cauza dată din punct de vedere a pertinentei, concludenței și coroborării lor reciproce, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile și recursurile declarate, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

11.2. Instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Comrat pe motiv că, în cadrul Curții de Apel Cahul activează doar șase judecători, dintre care patru judecători sunt incompatibili de a judeca prezenta cauza penală în ordine de apel, întrucât anterior au participat la examinarea cauzei (deciziile Curții de Apel Cahul din 07 iulie 2021 și din 14 iunie 2022).

Prin urmare, ținând cont de faptul că, la Curtea de Apel Cahul, la moment este imposibil de format un complet de judecată pentru reexaminarea cauzei penale nominalizate în ordine de apel, în scopul desfășurării normale a procesului penal, ținând cont de amplasarea curților de apel, se impune soluția de remitere a cauzei penale la rejudecare în instanța egală în grad, la Curtea de Apel Comrat.

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile declarate de către procurorul – șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Cahul, *Tomîța Mihail* și de către avocatul *Cotea Svetlana* în numele succesorului părții vătămate *Xxxxxx Mariana*, casează integral decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Lebedenco Petru xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor